УДК 27-247-027.3(477.82/.86)"13"=163.1
Л13

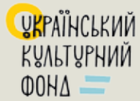

Видання підготовлено за підтримки
Українського культурного фонду

Лавришівське Євангеліє XIV століття.
Л13 Видання факсимільного типу. Дослідження. — К. : Горобець, 2018. — 468 с., іл.
ISBN 978-966-2377-40-8

2009 року видавництвом «Горобець» було започатковано програму «Повертаємо в Україну культурну спадщину», покликану шляхом видань факсимільного типу зробити доступними як науковцям, так і всім, хто цікавиться історією, культурою та мовою нашої держави, середньовічні рукописні пам'ятки, що знаходяться поза межами України. Багато ілюстроване Лавришівське Євангеліє XIV ст., що зберігається в Національному музеї в Кракові (Польща), є одним із таких видань. Кодикологічні, палеографічні, текстологічні, мистецтвознавчі та мовознавчі дослідження, здійснені українськими та польськими науковцями, що супроводжують це видання, дозволяють пов'язати створення цього пергаменного кодексу, який отримав подальше життя у Лавришівському монастирі (Білорусь) і від якого здобув цю назву, зі становленням православ'я та литовсько-руської писемності у Великому князівстві Литовському, яка розвивалася за галицько-волинською писемною традицією (Україна). Пам'ятка є цінним джерелом української мови.

In 2009, the Gorobets Publishers initiated a program "Returning the Cultural Heritage to Ukraine," called upon, by means of facsimile editions, to make available, for both scholars and all those interested in the history, culture and language of our state, the medieval manuscript monuments that are kept beyond the borders of Ukraine. A richly illustrated 14th c. Lauryshava Gospel, which is kept at the National Museum in Krakow (Poland), is one of such editions. The codicological, paleographic, textual, artistic and linguistic researches, carried out by the Ukrainian and Polish scholars whose articles supplement this edition, enable to connect the creation of this parchment codex, which further was kept at the Lauryshava Monastery (Belarus) and hence is its name, with the establishment of Orthodoxy and of the Lithuanian-Russian written language of the Great Lithuanian Kingdom, which developed according to the Galician-Volynian writing tradition (Ukraine). This monument is a valuable source of the Ukrainian language.

У 2009 годзе выдавецтвам "Горобець" была заснавана праграма "Вяртанне ў Украіну культурнай спадчыны". Шляхам выданняў факсімільнага тыпу сярэднявечных рукапісных кодэксаў, якія захоўваюцца па за межамі Украіны, выдавецтва дае магчымасць, як навукоўцам, так і ўсім, хто цікавіцца гісторыяй, культурай і мовай нашай дзяржавы, дакрануться да сапраўдных сведкаў часу, пэрлін гістарычна-мастацкай спадчыны. Лаўрышаўскае Евангеліе, аздобленае вялікай колькасцю каштоўнейшых ілюстрацый, датуецца XIV ст. і захоўваецца ў Нацыянальным музеі ў Кракаве (Польша). Сваю назву памятнік атрымаў ад Лаўрышаўскага манастыра, буйнейшага духоўнага цэнтра Беларусі часоў фарміравання Вялікага княства Літоўскага, дзе апынуўся рукапіс. На працягу доўгага часу гэты твор цікавіць спецыялістаў у галіне кадыкалогіі і палеаграфіі, мастацтвазнаўства, тэксталогіі і мовазнаўства. Факсімільнае выданне суправаджаюць артыкулы ўкраінскіх і польскіх навукоўцаў. Іх даследаванні дазваляюць сцвярджаюць, што паходжанне гэтага пергаментнага кодэкса звязана са станаўленнем праваслаўя та літоўска-рускай пісьменнасці, якая развівалася ў галіне галіцко-валынскай традыцыі (Украіна). Памятнік з'яўляецца каштоўнейшай крыніцай украінскай мовы.

2009 metais leidykla „Gorobec" pradėjo programą „Grąžinam į Ukrainą kultūros paveldą", kuri, ruošdama faksimilinio tipo leidinius, užsibrėžė mokslininkams ir visiems, besidomintiems mūsų valstybės kultūra ir kalba, padaryti prieinamus už Ukrainos ribų esančius viduramžių rašytinius paminklus. Iliustruota XIV amžiaus Lavrišević Evangelija, saugojama Krakovo (Lenkija) Nacionaliniame muziejuje, ir yra vienas iš tokių leidinių. Kodikologiniai, paleografiniai, tekstologiniai, menotyriniai ir kalborytos darbai, kuriuos paruošė Ukrainos ir lenkų mokslininkai ir kurie lydi minėtą leidinį, leidžia susieti šį pergamentinį kodeksą – jis įgavo tolimesnį gyvenimą Lauriševsko vienuolyne (Baltarusija), kuris davė šį pavadinimą – su pravoslavų tikėjimo ir Lietuvos didžiosios kunigaikštystės lietuvių-rusų raštijos įsitvirtinimu, kuris vystėsi Galicijos ir Volynės (Ukraina) raštijos tradicijomis. Šis paminklas yra vertingas viduramžio ukrainiečių kalbos šaltinis.

W 2009 r. wydawnictwo «Horobec» uruchomiło program „Wracamy do Ukrainy dziedzictwo kulturowe", wezwany przez publikacje faksymilowe udostępnić naukowcom i wszystkim zainteresowanym historią, kulturą i językiem naszego kraju średniowieczne zabytki rękopiśmienne, które znajdują się poza granicami Ukrainy. Bogato ilustrowane Ławryszewska Ewangelia XIV wieku, przechowywana w Muzeum Narodowym w Krakowie (Polska), jest jedną z takich publikacji. Kodykologiczne, paleograficzne, tekstologiczne, sztukoznawcze i językoznawcze badania podejmowane przez ukraińskich i polskich naukowców, towarzyszące temu wydaniu, pozwalają na powiązanie pergaminowego kodeksu, który otrzymał dalsze życie w Ławryszewskiemu klasztorze (Białoruś) i od którego nabył tę nazwę, z rozwojem prawosławia i pisemności litewsko-rosyjskiej Wielkiego Księstwa litewskiego, rozwijanej przez Galicyjsko-Wołyńską tradycję pisemną (Ukraina). Zabytek to cenne źródło historyczne języka ukraińskiego.

Лавришівське Євангеліє є власністю Національного Музею в Кракові, знаходиться в Бібліотеці Князів Чарторийських
Ławryszewska Ewangelia jest własnością Muzeum Narodowego w Krakowie, znajduje się w Bibliotece Książąt Czartoryskich

ISBN 978-966-2377-40-8

© Оригінал-макет, видавництво «Горобець», 2018

Z
2097
IV

2097

Fundavit Anno 1429 Finavit Anno 1455
Z BIBLIOTEKI PRZAWSKIEY
XX. TZ. DETORYSKICH

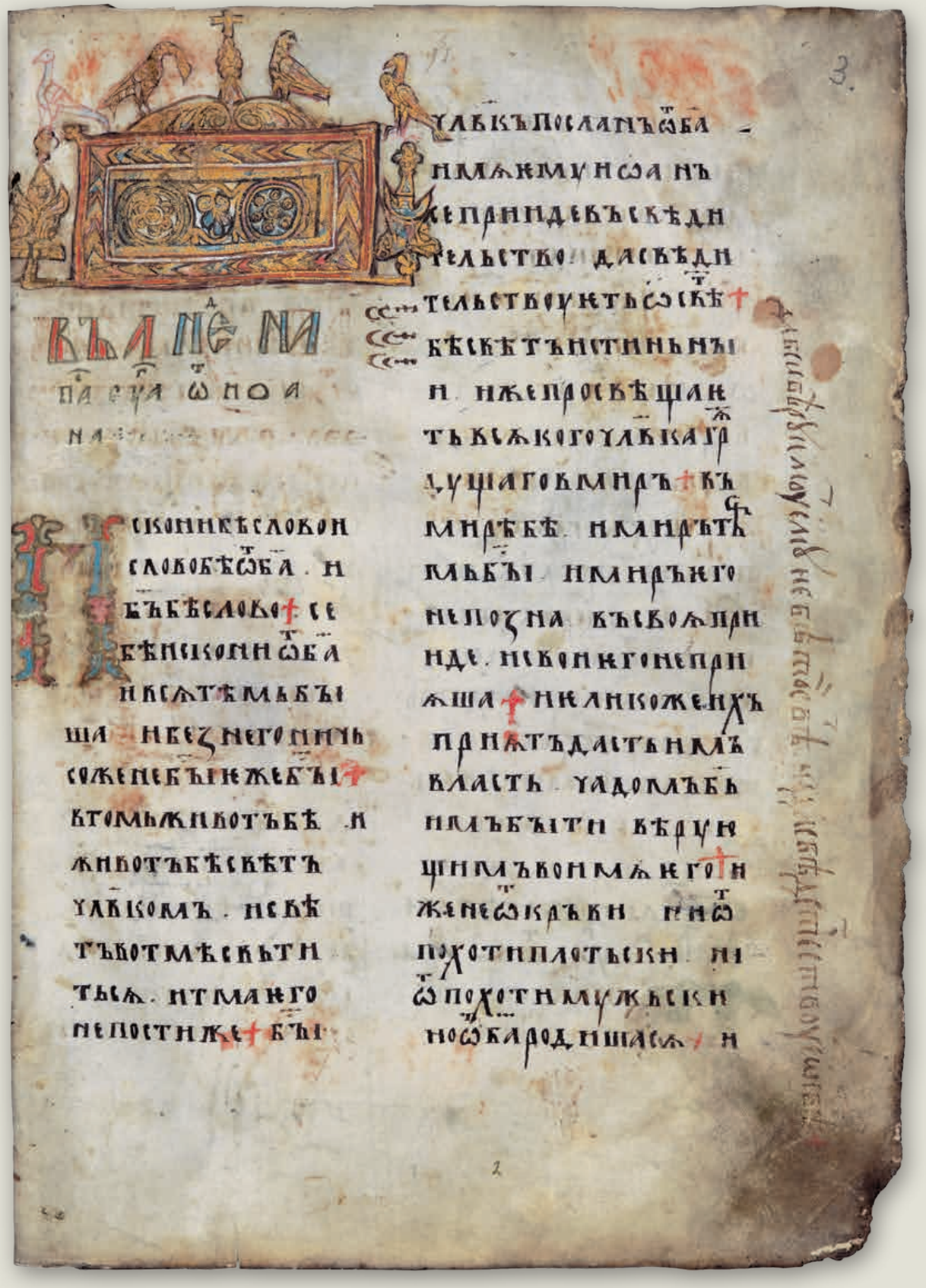

ВЪ А ПЕ МИ

ПА СУА ѡПОА

НА

И СКОНИКЕ СЛОВОН
СЛОВОКЕ ѡБА. И
БЪКЕ СЛОВО СЕ
БЕ ПРИСКОНИ ѡБА
НА СЪ ТЕМЬ БЪІ
ША НЕКЕЗ НЕГОНИНЬ
СОЖЕ НЕБЪІ ЕЖЕ БЪІ
ВТОМЬ ЖИВОТЪ БЕ И
ЖИВОТЪ БЕ СВЕТЪ
ЧЛВКОМЪ. И СВЕ
ТЪВОТМЕСЕТИ
ТЬСЯ. И ТМА ЕГО
НЕ ПОСТИГЕ БЪІ

ЧЛВКЪ ПОСЛАНЪ ѡБА
И ИМЯ ЕМУ ІѡАНЪ
СЕ ПРИИДЕ ВЪ СВЕДА
ТЕЛЬСТВО. ДА СВЕДА
ТЕЛЬСТВОУЕТЬ ѡ СВЕ
ТЕ ДА ВСИ ВЕРУЮТЬ
И ИЖЕ ПРОСВЕЩАЕТЬ
ТЬ ВСЯКОГО ЧЛВКА ГРЕ
ДУЩАГО В МИР ВЪ
МИР СЕ. И МИР ЕГО
ЕМЬ БЫ. И МИР ЕГО
НЕ ПОЗНА. КЪ СВОЯ ПРИ
ИДЕ. И СВОИ ЕГО НЕ ПРИ
ЯША. И ИЕ ЛИ КОЖЕ ЕГО
ПРИЕТЪ ДАСТЬ ИМЪ
ВЛАСТЬ. ЧАДОМ БЫТИ
ИМ ЪБЪІТИ ВЕРУЮ
ЩИМ ВО ИМЯ ЕГО. И
ЖЕ НЕ ѡ КРЪВИ. НИ ѡ
ПОХОТИ ПЛОТСКИ. НИ
ѡ ПОХОТИ МУЖЕСКИ
НО ѡ БОГА РОДИША СЯ. И

слоѥ плоть бѣ. ѩвъ
селисѧвъ нас. ѩвѩ
дѣхомъ славѧщего.
славѧщѧ ѩ ѥдинѧ да
гоѡца. исполнь
благодѣтелнинъ и
ѡ ѧнъ свѣдѣтельств
вовѧть. ѡнѣмь. и
возвагла. себѣ его
жерѣ кохъ. градъ ин
полнѣ. предо мною
бъ. ѩко первѣе ѩ не
бѣ. ѡ исполненьѧ
его мы всѣ прѧхомъ
благодать въ зъ благодѣ
ѩко законъ моисѣемь
данъ бъ. благодѣть и
истина. ихмь бъ:

вспомѣлникъ свѣтлъ
ѩне. єуа. ѡпѡ ана

анникторе. не
видѣнникдеже.

ѥдинородъ сынъ
сынъ лонѣ ѡ ѥ. то
исповѣда. нѣсть
свѣдѣтельство. но
ано. ѥгда посланю
дѣи. ѡ ѥрлма. не
рѣѧ ле вѣ ѩ. да
просѧтъ ѩ то ѩ
исповѣданнѣ ѡ вѣрже
ся. ѩ гда. ѩ конѣмь
аз ъ х ъ. ѩ въ просиша
ѩ то ѡ ѹ ботъ ѩ ся. и
глѧнѣмь. прѧкъ
лѧнѣ ѩ ѩ. ѡ вѣща
ѩ ѩ. рѣшаже ѩ мо у
ѩ то ѩ ся. да ѡ вѣть
да мѣ. пославши
мѧнѣ. ѹ то глаго ла
шѧ ѡ ѡ вѣ самомъ
ре. аз ъ глаколѧ ющѧ
го въ поустѣ ѩ ѩ. и
спрѧвѣ ѩ ѩ поуть

вѣ ставѣ ѹ ѩ то.

вѣ ѩ. а не єуа
ѡно ана

ѡ основѧ ѩ де ѩ съ
оуѧ капѣрнаоумъ
сѧвлѣ ѩ ѩ тѧ ѩ его ѩ бра
тѣ ѩ ѩ его. ѩ ѹ ѩ ѩ
цѧ ѩ его. ѩ ту не
ѩ ѩ ѩ ѩ ѩ ѩ ѩ
ѩ ѩ ѩ ѩ ѩ ѩ ѩ
ѩ ѩ ѩ ѩ ѩ ѩ ѩ

ла. ты и ѿ юлѣ созда
нахъщакнсн. нтъ
литрьмандньмноузъ
двигнешию. ѡнъже
глашеѡцрквнтѣла
своего. егдаоубовъ
станзмертвъихъ по
мажноушаоучнцие
го. якосегдаше. и
вѣроуюшакнигамъ
неловеснежереесъ:
сноу а ѡ иоана
ѡновнидесъи
оучнцнего. въжи
довьскоуземлю. нту
жнвѧшеснимлии
крщаше. кѣже
пѧзанъкрѧнвъ
и нонѣнѣбланзьсаали
ла. яководъимно

гъибѧхоутоу. неоу
бовѣоусаженъисѧа
нъоутекацю. бъже
стѧзаньеѡоучьнн
къ. ивановъсонюдѣ
и. ѡчищенниприи
дошаконѧзану. прѣ
шаеклоуравви. иже
стобоюѡбоноустраѧ
юордана. еклоуже
тъсвѣдтельство
ва. севрѧщаетъкисн
градоутъкнеклоу
ѡкѣщаесъиреь. не
можетьулвкъпри
иматнинусоже. а
щенебоудетьемоу
даносибе. въсами
кнѣсвѣдтельств
воуете. якорекохъ
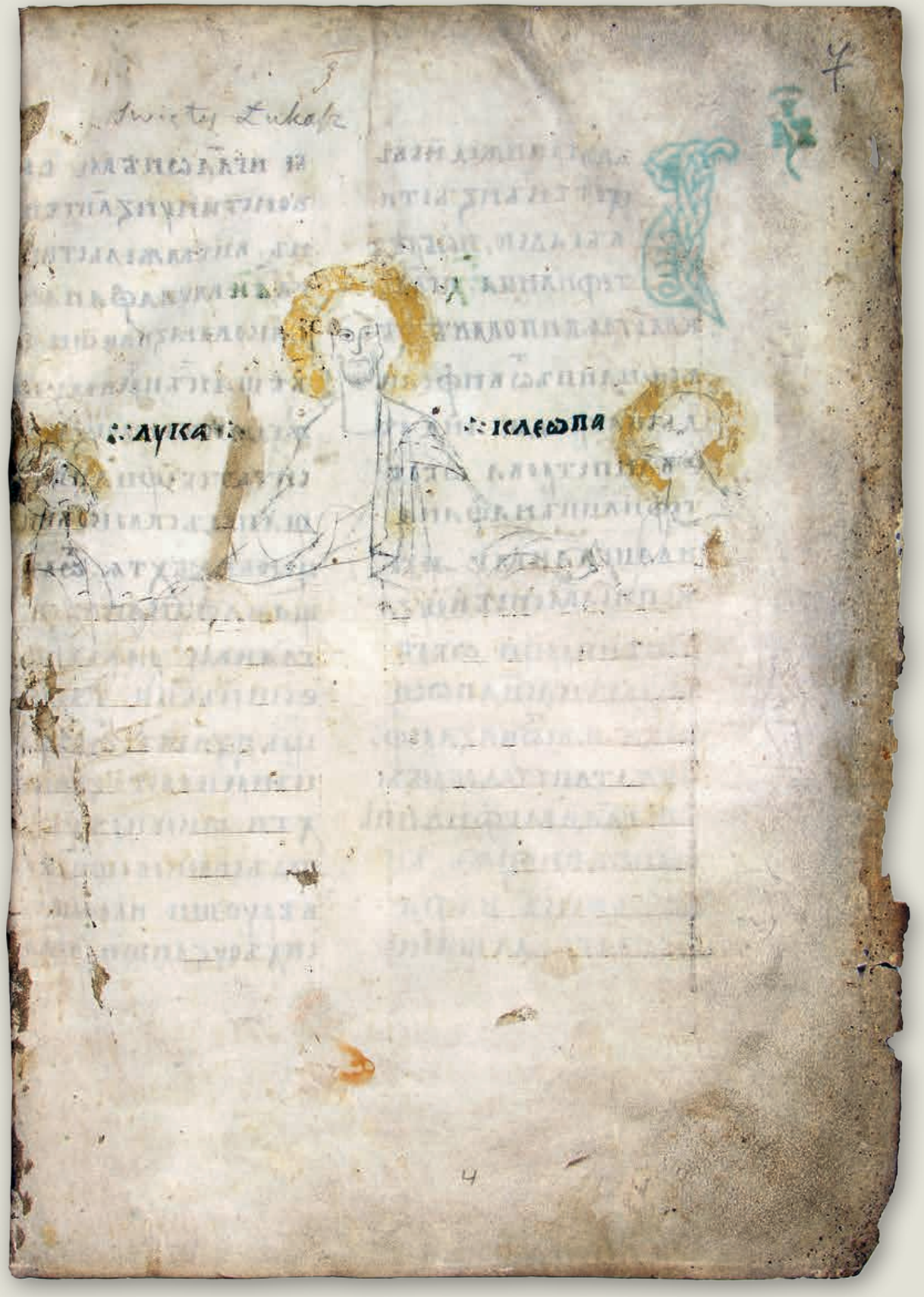
аѹѧ. гла. е. тъ воцрнсѧ.